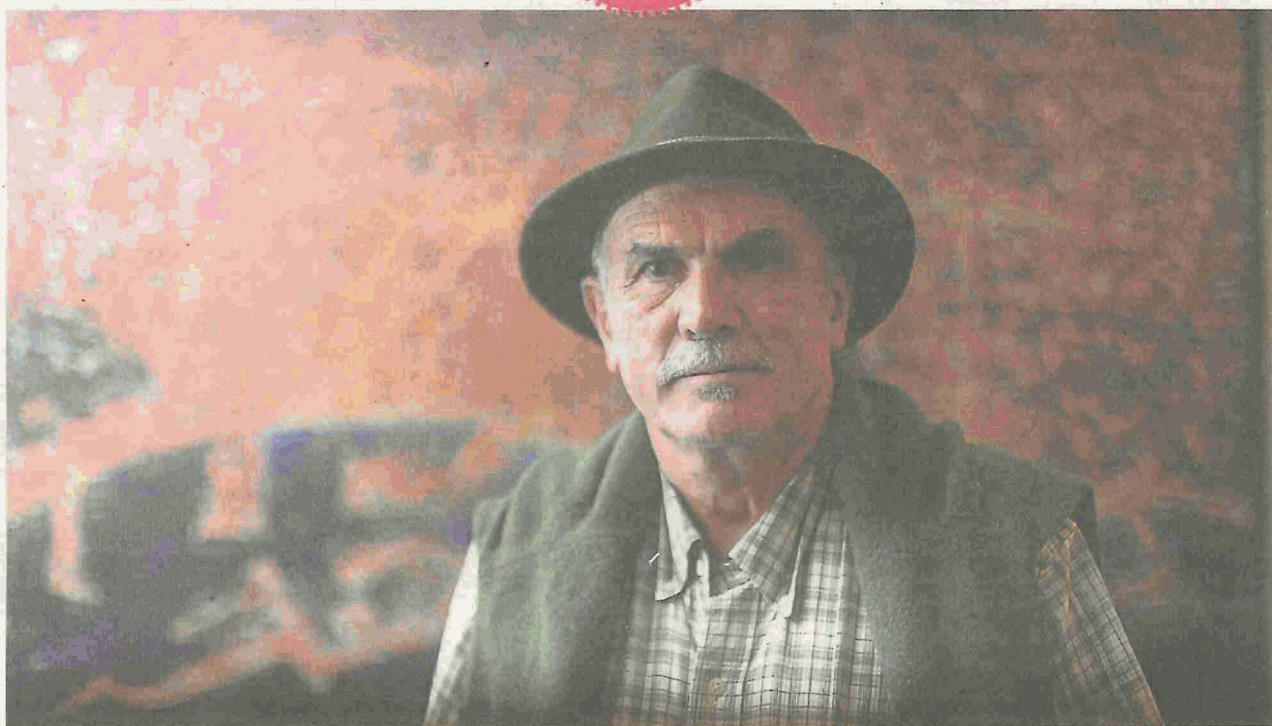

Així fa de
pare

Eudald Carbonell

"Canviar valors per consciència"

Eudald Carbonell és **arqueòleg** i pare de l'Olopte, de 3 anys i mig. És director de l'Institut Català de Paleoecologia Humana i Evolució Social i codirector del jaciment d'Atapuerca. Va presentar 'Sota terra' a TV3 i acaba de publicar 'L'arqueòleg i el futur' (Ara Llibres), en què fa un **llegat al seu fill**

FRANCESC ORTEU

FOTO: MANOLO GARCÍA

El meu fill es diu Olopte, i és l'única persona al món que es diu així. És el nom d'un poble de la Cerdanya. Ell viu a Burgos, amb la seva mare, i ara (mitjans de desembre) acabo de tornar de l'Àfrica i fa un mes que no el veig. Quan l'acompanyo a l'escola, caminem i li vaig dient el nom de cada arbre.

I li has escrit un llibre. Són com cartes. En cada una hi comprimeixo un tema. Li parlo del passat, però també del futur. Jo sóc un pare avi. Va néixer quan jo tenia 56 anys, i això m'ha abocat a la necessitat de transmetre-li un missatge. He volgut posar per escrit coses que em preocupen. De fet, ell és l'excusa, perquè em dirigeixo a una generació de joves per parlar-los dels reptes que tenen davant. El llibre és la cosmogonia d'un pare enamorat del seu fill. Faig servir aquest sentiment per explicar-li racionalment la vida i el món que es trobarà.

I quines són les claus per encarar la vida?

Primer és ser una bona persona; en això hi insisteixo molt. Segon és tenir una actitud crítica davant de les coses. Tercer és tenir consciència del que ets. No es tracta de creure sinó de pensar. El resum és que cal entendre i analitzar continuament qui ets i l'entorn on ets.

¿T'ha tocat viure algun moment difícil?

El meu fill va tenir una malformació als budells. Era una tonteria, però li van haver de fer dues operacions i això em va fer reflexionar molt. Em va fer experimentar el patiment com mai no l'havia sentit abans. Jo havia sentit por durant la dictadura, quan militava en la clandestinitat i ens van detenir. Aquella era una por tremenda, la por de ser en una comissaria i no saber què et podia passar. Però amb el meu fill va ser pitjor. Pensar que li podia passar alguna cosa va ser experimentar una mena de terrorisme psicològic. Això m'ha fet pensar molt en aquest vincle tan fort

que es crea amb els fills.

Tu no n'havies volgut tenir.

Com a comunista i persona crítica tenia molts prejudicis en contra de la família, com a sistema repressor, de control de les relacions socials, etc. I de fet encara tinc aquesta visió marxista. Però quan et toca ser pare et replantes alguns conceptes. Tenir fills et sensibilitza. A mi m'ha trencat una mena de racionalisme, de metafísica del coneixement i m'ha connectat a uns altres conceptes.

Com ara?

La felicitat. Jo mai no havia volgut ser feliç. Mai no m'havia interessat gens això que la gent entén per ser feliç. És que ni entenia què volia dir ser-ho. Pensava: quina tonteria. Ara ho entenc millor. Encara que siguis pare en una edat com la meua, et reformateja la manera de pensar. Realment és una experiència molt notable.

Què més has entès en ser pare?

Que hem de transmetre consciència als fills. A mi em van educar en valors i els valors m'han servit per tenir consciència. Però no vull que el meu fill tingui valors.

Ah no?

Cal canviar valors per consciència. Vull que el meu fill tingui una base de coneixement important i que el seu factor limitador no siguin els valors, sinó la seva consciència, la manera com ell interpreta el coneixement, a banda dels valors que circulin per la societat, sobre si és bo o dolent fer tal cosa o tal altra.

Ara t'entenc. Els valors vénen a ser una mena de consigna.

Els valors et diuen què has de fer i què no. En canvi, la consciència és una visió global que tens individualment. Jo de valors en tinc pocs, però sempre procuro actuar amb la consciència. Les decisions les prenc no respecte a uns valors, sinó a la consciència que tinc de la meua situació i del món on visc. Així m'agradaria que pensés ell.

El pare que et va matricular

Lluís Gavalda

Els reis de la cavalcada

Es tracta de ser allà, a la plaça Marquès de Camps a les set. Perquè si hi arribes més tard ja està plena i el nen no veu res. El que passa és que a última hora, sempre a última hora, t'adones que no has pensat en allò que et van encarregar i has de marxar escopetejat amb alguna excusa estúpida improvisada sobre la marxa. I com que vas a misses dites passa el que ha de passar, que no ho trobes però et diuen que potser n'hi ha en una botiga que, curiosament, és a l'altra punta de la ciutat i que potser allà ho trobes. I sí, ho trobes, però a preu d'or, però no està la cosa per regatejar o sigui que treus la Visa i reses perquè no surti una mà del datàfon i t'agafi pel ganyot per gastar més del que tens. I quan arribes amb els deures fets et trobes la dona i el nen de morros perquè cada any fas igual. Però els morros no duren gaire perquè és la nit de Reis i aviat ja esteu de bon humor mirant de fer-vos un foradet entre la gent que porta una bona estona gelant-se els peus i el nas. I just quan l'heu trobat, noteu que us piquen a l'esquena i allà els teniu, com cada any, fidels a la tradició.

Són tan nadalencs com el tió o els patges, com el pessebre o els llumets dels carrers. Són la parella antipàtica rebentacavalcades. Voregen els cinquanta-cinc anys i van mudats com si sortissin de missa. Fan cara de portar dues hores i mitja al mateix lloc i de manera ben impertinent et diuen que fotis el camp del seu davant, perquè no veuen res. Fan molta ràbia perquè no porten cap criatura, cosa gens estranya tenint en compte la mala llet que gasten, i perquè se'ls en refot que tu vagis amb un nen petit amb un fanalet i amb moltes ganes de cantar la cançó dels Reis. Què coi!, ells eren allà abans i no et donaran ni un centímetre del seu espai per molta canalla que portis. Es quedaran palplantats, amb cara de pomes agres, sense cantar res, fotent cops de cul als pobres infants que gosen treure el nasset per veure ni que sigui de reüll algun dels tres Reis. Són tan entranyables que es mereixen rebre el regal més preuat de la cavalcada. I per això jo sempre que puc hi ajudo, i si el rei blanc i el ros no encerten a fotre'ls un cop de caramel al mig del cap, aprofito quan arriba el torn del rei negre per treure de la butxaca tots els que he arreplegat i rematar-los per darrere amb tota la joia del món. Què us he de dir, sóc així, l'esperit nadalenc sempre pot amb mi.

Lluís Gavalda
és cantant

aracriatures

DIRECTOR
CARLES CAPDEVILA
SUBDIRECTOR
JORDI CORTADA
EDICIÓ: AURE FARRAN

COL·LABORADORS:
TRINITAT GILBERT, XAVI TEDÓ,
LLUÍS GAVALDA, FRANCESC ORTEU,
CARLOS GONZÁLEZ, DAVID CIRICI,
MARIA JESÚS COMELLAS, EVA BACH,

GREGORIO LURI, XAVIER GUAL,
JAUME FUNES, JAUME CELA,
JULI PALOU, PALOMA ARENÓS,
GEMMA CASTANYER, AINHOA BOIX I
MÓNICA L. FERRADO

ARA
C/ DIPUTACIÓ, 119
08015 BARCELONA
TELÈFON: 93 202 95 95
CORREU ELECTRÒNIC: INFO@ARA.CAT